

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse om ”En lovpakke om europæiske mikrochips” (KOM (2022) 45 final)

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 8. februar 2022 en meddelelse om ”En lovpakke om europæiske mikrochips”, der har til formål at styrke EU's forsyningssikkerhed, robusthed og teknologiske lederskab inden for halvledere, samt øge den europæiske andel af det globale halvledermarked.

Meddelelsen sætter rammen for den samlede pakke af initiativer om mikrochips, der har til formål at styrke EU's forsyningssikkerhed, robusthed og teknologiske lederskab inden for halvledere, samt øge den europæiske andel af det globale halvledermarked. Meddelelsen indeholder fire sektioner, 1. Indledning, 2. Europas perspektiver og markedsmuligheder, 3. En mikrochipstrategi for det digitale årti, 4. Internationalt samarbejde.

Regeringen hilser meddelelsen og den samlede lovpakke for mikrochips velkommen og støtter ambitionen om at styrke det europæiske økosystem for halvledere. Regeringen ser positivt på fælles indsatser på EU-plan, der kan bidrage til europæiske og danske virksomheders og offentlige institutioners stabile adgang til mikrochips. Udvikling af nye innovative og energivenlige mikrochips kan desuden spille en væsentlig rolle i den digitale og grønne omstilling.

Regeringen støtter en bredspektret tilgang, hvor fokus er på at løfte hele økosystemet gennem gode rammevilkår, der fremmer innovation og konkurrencedygtige løsninger, og som ikke indeholder byrder, der ikke står mål med hensigten”.

Tilgangen bør bygge på Europas styrker og tage højde for europæiske virksomheders behov, herunder adgang til et åbent og velfungerende globalt marked for halvledere, idet øget internationalt samarbejde og et mere diversificeret globalt udbud bør stå centralt.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 8. februar 2022 meddelelsen ”En lovpakke om europæiske mikrochips” (KOM (2022) 45). Formålet med meddelelsen er at øge modstandsdygtigheden af Europas økosystem for halvledere og øge

dets globale markedsandel. Forslaget blev modtaget i dansk sprogversion den 24. februar 2022.

Forslaget indgår i en pakke af initiativer (Chips Act-pakken), der har til formål at styrke EU's forsyningssikkerhed, robusthed og teknologiske lederskab inden for halvledere. Pakken består af fire initiativer, der udover meddelelsen tæller en forordning om europæiske mikrochips, "*Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om en ramme for foranstaltninger til styrkelse af det europæiske økosystem for halvledere (Mikrochipforordningen)*" (KOM (2022) 46)", henstillingen "*En fælles EU-værktøjskasse til afhjælpning af manglen på halvledere og en EU-mekanisme til overvågning af økosystemet for halvledere*" (C (2022) 782) samt forslag til ændring af forordningen om fællesforetagenderne under Horisont Europa "*Ændring af forordning (EU) 2021/2085 om oprettelse af fællesforetagenderne under Horisont Europa for så vidt angår fællesforetagendet for mikrochips*" (KOM (2022) 47).

Chips Act-pakken kommer som opfølgning på, at Kommissionsformand Ursula von der Leyen i sin årlige tale om Unionens tilstand i september 2021 annoncerede, at Kommissionen ville lancere en retsakt for halvledere.

Pakken ses i lyset af, at Kommissionen i forslaget om Rådsafgørelse til etablering af 2030-programmet for "Vejen mod det digitale årti" (KOM (2021) 574) har foreslået en målsætning om, at produktion af avancerede og bæredygtige halvledere i EU skal udgøre mindst 20 procent af værdien af den globale produktion i 2030. Endvidere kan det fremhæves, at Kommissionen d. 19. juli 2021 annoncerede en industrialliance for halvledere, der har til formål at kortlægge og afhjælpe flaskehalse, behov og afhængigheder i hele industrien inden for halvledere.

3. Formål og indhold

Meddelelsen sætter rammen for den samlede pakke om mikrochips, der har til formål at styrke EU's forsyningssikkerhed, robusthed og teknologiske lederskab inden for halvledere, samt øge den europæiske andel af det globale halvledermarked. Meddelelsen indeholder fire sektioner, 1. Indledning, 2. Europas perspektiver og markedsmuligheder, 3. En mikrochipstrategi for det digitale årti, 4. Internationalt samarbejde.

1. Indledning

Kommissionens beskriver i meddelelsen, at den digitale sektor ikke kan fungere uden mikrochips, som eksempelvis anvendes i smartphones, biler, kritiske anvendelser og infrastrukturer til sundhedspleje, energi, mobilitet, kommunikation og industriel automatisering.

Siden pandemiens begyndelse primo 2020 har Europa og andre regioner i verden oplevet væsentlige forsyningsvanskeligheder og mangel på mikrochips.

I meddelelsen bemærker Kommissionen, at produktionen af halvledere foregår i en kompleks global forsyningskæde. Denne er i visse tilfælde meget koncentreret, således at der eksempelvis kun er to virksomheder i verden, beliggende i henholdsvis Taiwan og Sydkorea, som er i stand til at fremstille de mest avancerede chips.

Kommissionen fremhæver, at Europa har nogle styrkepositioner på området såsom udformning af komponenter til effektelektronik, radiofrekvensudstyr og analogt udstyr, sensorer og mikrocontrollere, der i vid udstrækning bruges i bil- og fremstillingsindustrien. Europa er ligeledes globalt centrum for forskning i halvledere, og har ledende forskningscentre.

I forlængelse heraf hæfter Kommissionen sig ved, at Europa blot har en andel af det globale halvledermarked på 10 procent, og er stærkt afhængig af importører fra tredjelande. I tilfælde af afbrydelser af forsyningskæden kan Europas reserver af mikrochips i visse industrisektorer såsom bilindustrien være opbrugt på få uger, hvorefter mange industrier vil gå i stå. Desuden har Europa begrænset chipproduktionskapacitet inden for modne produktionsnoder på 22 nm og derover, og slet ingen hvad angår avancerede chips på 7 nm eller derunder. Samtidig er Europa meget afhængig af andre lande hvad angår udformning, emballering og samling af mikrochips.

Kommissionen gør gældende, at den globale efterspørgsel efter mikrochips vokser hurtigt og ventes fordoblet i 2030. Området er genstand for geopolitiske interesser og er en del af det globale teknologiske kapløb, idet førende økonomier er opsatte på at sikre deres forsyninger af de mest avancerede chips, der i stigende grad er en forudsætning for at kunne handle økonomisk, industrielt eller militært, samt for den digitale udvikling. Således er der i den amerikanske lovpakke om mikrochips afsat 52 mia. USD frem til 2026, Japan har for nylig meddelt, at der vil blive investeret 8 mia. USD i offentlige midler i halvledere, og Sydkorea giver via skatteincitamenter støtte til indenlandske virksomheders private investeringer i forskning og udvikling samt i fremstilling svarende til anslået 450 mia. USD frem til 2030.

Kommissionens beskriver, at Europa har forudsætningerne for at blive industriel leder på fremtidens halvledermarkeder, og at ambitionen er at nå mindst 20 procent af verdensproduktionen i værdi af avancerede, innovative og bæredygtige halvledere senest i 2030. Uden hurtigere og tilstrækkelige investeringer vil Europas markedsandele dog derimod falde til under 5 procent som følge af at markedet fordobles og som følge af de indsatser, man gør andre steder i verden.

Sektoren har ifølge Kommissionen altid modtaget offentlig støtte, i lyset af at der er behov for større investeringer i anlægsaktiver og forskning og

udvikling end i andre industrier, kombineret med investeringernes meget langsigtede afkast og strategiske relevans. EU har støttet via sine forskningsprogrammer, idet investeringer dog typisk er sket med fokus på forskning og udvikling, hvilket ifølge Kommissionen har været utilstrækkeligt til at tackle sektorens betydelige udfordringer.

2. Europas perspektiver og markedsmuligheder

Kommissionens beskriver i meddelelsen, at den aktuelle mangel på halvledere skyldes en række forhold:

- Hastigt voksende efterspørgsel efter digitale teknologier
- Lange fremstillingscykluser i forsyningskæden, der kolliderer med "just-in-time"-produktion blandt brugere af halvledere, hvilket blev forværret som følge af covid-19.
- En række mikrochipfabrikker blev midlertidigt lukket på grund af pandemien, som desuden førte til transportrestriktioner, som har gjort forsendelser fra Østasien til Europa langsommere.
- De seneste års naturkatastrofer har lagt pres på globale værdikæder for halvledere.
- Forværrede handelsspændinger mellem USA og Kina og frygten for at der indføres flere eksportforbud har angiveligt fået visse kinesiske virksomheder til at hamstre mikrochips.

Meddelelsen beskriver, at mange forskellige økonomiske sektorer blevet påvirket, og nævner konkret:

- forsinket levering af specielle chips til sundhedsudstyr såsom overvågningsudstyr til intensivpleje
- pacemakere
- blodsuktermålere og defibrillatorer
- at der ikke kan fremstilles tilstrækkeligt med betalingskort
- mangel på forbrugerelektronik
- at strategiske sektorer såsom forsvar, sikkerhed og rummet, er truet
- ligesom den globale produktion af biler og sektoren for industrielt udstyr er ramt

Det betones i meddelelsen, at udbud og efterspørgsel ikke har fulgtes ad, idet man ikke har kunnet øge produktionen med tilstrækkelig hastighed. Det tager lang tid og kræver store investeringer at etablere nye produktionslinjer for mikrochips. Der eksisterer kun få og koncentrerede produktionslinjer, som er nødt til altid at arbejde tæt på fuld kapacitet for at dække de meget høje investeringsomkostninger. Der er derfor meget lille fleksibilitet til at efterkomme stigninger i efterspørgslen. Kommissionen vurderer, at den aktuelle mangel sandsynligvis vil vare indtil 2023 eller 2024.

Kommissionen beskriver, at værdien af det globale mikrochipmarked i 2021 var omkring 550 mia. USD, og at væksten er hurtigst i de segmenter, som hidtil har været domineret af analoge og mekaniske teknologier såsom

bil- og industriproduktion hvor Europa har en styrkeposition. I 2030 ventes det globale marked at overstige 1 mia. USD, blandt andet drevet af udviklingen inden for kunstig intelligens, edge computing, og den digitale omstilling generelt herunder med vækst i forbundne enheder. Dertil kommer en tendens mod større efterspørgsel efter mikrochips skræddersyet til specifikke industriers behov, og en hurtig teknologisk udvikling omkring mikrochips, der giver mulighed for større miniaturisering, stærkere databehandling, lavere omkostninger og mindre energiforbrug.

Meddelelsen beskriver, at Europas industri har mange styrker og visse svagheder i værdikæden for halvledere. Europa er hjemsted for forsknings- og teknologioorganisationer i verdensklasse, herunder med universiteter og forskningsinstitutter af topkvalitet over hele EU. Desuden er Europa hjemsted for verdensførende leverandører af udstyr og råmaterialer. I denne del af værdikæden er Europas position så stærkt, at ingen avanceret chip i verden ifølge Kommissionen vil kunne fremstilles uden udstyr fremstillet i EU, såsom ekstremt ultraviolet (EUV) litografmaskiner. Dertil kommer, at Europa på brugersiden er hjemsted for industrisektorer, som være centrale drivkræfter for den fremtidige efterspørgsel.

På trods af dette ligger EU's andel af de globale indtægter fra halvledere på omkring 10 procent, mod mere end 20 procent i 1990'erne. Kommissionen beskriver, at fremstillingen i Europa er aftaget, fordi der ikke findes store databehandlingsvirksomheder, og fordi mobiltelefonproducenterne bliver færre og færre, og derfor ikke gennemfører betydelige investeringer på området. Desuden er produktion flyttet til Asien, hvor omkostningerne er lavere og den offentlige støtte større. Selv om Europas halvlederindustri er i de senere år igen begyndt at investere i fremstilling, vil det ikke have et omfang, som er tilstrækkeligt til at efterkomme den forventede vækst.

Kommissionen beskriver, at selv om udstyret til fremstilling af mikrochips på under 7 nm kun produceres i Europa, så råder Europa ikke selv over produktionsanlæg, der laver procesnoder under 22 nm, mens efterspørgslen ventes at bevæge sig mod mikrochips med procesnoder på under 5 nm. Hvad angår samling, prøvning og emballering af mikrochips, så er dette ifølge Kommissionen blevet udliciteret til Østasien. Udformningen af en ny mikrochip kræver en årelang indsats fra hundredvis af ingeniører, og de største leverandører befinder sig uden for Europa. Kommissionen bemærker dog, at der er en betydelig talentmasse i Europa, og et voksende antal mindre europæiske virksomheder er gået ind i udformningen af avancerede processorer og accelerators.

3. En mikrochipstrategi for det digitale årti

Ifølge Kommissionens meddelelse er EU nødt til hurtigt at styrke sit økosystem for halvledere, øge sin modstandsdygtighed og forsyningsikkerhed og reducere sin eksterne afhængighed. Dette bør ske ved at opnå fem strategiske målsætninger:

- Europa skal styrke sin førerposition inden for forskning og teknologi
- Europa skal opbygge og styrke sin egen kapacitet til at innovere i udformning, fremstilling og emballering af avancerede, energieffektive og sikre chips og forvandle dem til produkter
- Europa skal fastsætte en passende ramme for betydeligt at øge sin produktionskapacitet inden 2030
- Europa skal afhjælpe den akutte mangel på færdigheder, tiltrække nyt talent og støtte etableringen af en kvalificeret arbejdsstyrke
- Europa skal udvikle et indgående kendskab til globale forsyningskæder for halvledere for at overvåge deres funktion, forstå fremtidige tendenser, foregribe afbrydelser, opbygge internationale partnerskaber baseret på mere afbalancerede kapaciteter og fælles interesser, og reagere rettidigt for at forhindre nedbrud i internationale forsyningskæder

Kommissionen anslår i meddelelsen, at det overordnede niveau af politisk drevne investeringer til støtte for lovpakken om europæiske mikrochips vil overstige 43 mia. EUR frem til 2030. Dette vil sandsynligvis være med til at tiltrække og mobilisere yderligere betydelige langsigtede private investeringer.

Disse offentlige investeringer omfatter 11 mia. EUR som vil blive afsat til Mikrochips til Europa-initiativet, som skal finansiere forskning, udformning og produktionskapacitet frem til 2030. Dette vil blive suppleret med støtte til opstartsvirksomheder, vækstvirksomheder og andre virksomheder i forsyningskæden via initiativer som oprettes i regi af en ny Mikrochipfond, som vil have en anslået samlet investeringsværdi på mindst 2 mia. EUR. Disse tiltag bør tilsammen ifølge Kommissionen resultere i offentlige og private investeringer på over 15 mia. EUR.

Kommissionen bemærker desuden, at medlemsstater derudover vil kunne vælge at støtte Mikrochips til Europa-initiativet yderligere via nationale eller regionale fonde samt strukturfonde, deres genopretnings- og resiliensplaner, eller statsstøtte gennem et nyt IPCEI (vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse) i værdikæden for mikroelektronik. Dertil kommer, at den Europæiske Investeringsbank (EIB) vil kunne yde lån til økosystemet for halvledere.

Kommissionens meddelelse beskriver, at anvendelsesområdet for programmet for et Digitalt Europa vil blive udvidet i forhold til at støtte til teknologisk lederskab, og desuden vil Fællesforetagendet for centrale digitale teknologier blive styrket og reorienteret mod målsætningerne for Europas mikrochipstrategi, og i den forbindelse ændre navn til "fællesforetagendet for mikrochips". Dette fællesforetagende vil ifølge Kommissionen blive Unionens fyrtårn på halvlederområdet. Det er op til de deltagende medlemsstater selv at definere størrelsen på national medfinansiering under fællesforetagendet. Den forventede nationale medfinansiering har Kommissionen indregnet i de førnævnte 11 mia. EUR under Mikrochips til Europa-initiativet.

For at opnå målsætningerne om mikrochip vil Kommissionen igangsætte en række initiativer:

- *Anvendelse af Horisont Europa programmet*, under hvilket det i forvejen var planlagt at yde støtte til nye teknologier
- *Etablering af Mikrochips til Europa initiativet*, der skal styrke EU's kapacitet inden for halvlederteknologi og innovation
- *Etablering af en virtuel platform*, der kan tilgås i hele Europa, som skal understøtte udformning, fremstilling og emballering af avancerede mikrochips
- *Etablering af pilotlinjer*, der kan prototyper og opskalere innovation
- *Certificering af mikrochips*
- *Mulighed for individuel vurdering af statsstøtteanmodning til etablering af "pioner-anlæg"* der ikke falder ind under de eksisterende statsstøtteretningslinjer, idet Kommissionen ifølge meddelelsen er bevidst om at mikrochip-områdets særlige karakter med ekstremt store forhindringer for at komme ind på markedet samt kapitalintensitet udgør særlige udfordringer, og er åben overfor at kunne godkende støtte, såfremt faciliteten uden støtte ikke ville eksistere i Europa, idet der i denne vurdering bl.a. vil blive taget højde for, om de nye produktionsanlæg er de første af deres slags i EU. Disse pioner-anlæg kan enten udgøres af "Åbne EU-produktionsanlæg", der afsætter en betydelig del af deres produktionskapacitet til at producere for andre industrielle aktører, eller "integrerede produktionsanlæg", der udformer og producerer komponenter til deres egne markeder. Det indebærer en række fordele at være klassificeret som pioner-anlæg i form af hurtig udstedelse af tilladelser og prioriteret adgang til pilotlinjer, som oprettes under det foreslåede Mikrochips til Europa-initiativ
- *En særlig blandingsfacilitet under InvestEU* i tæt samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank-Gruppen med henblik på at yde støtte til opstartsvirksomheder og små og mellemstore virksomheder

- *Initiativet "Mikrochips til Europa" skal støtte uddannelses-, kvalifikations- og omskolingsinitiativer, bl.a. adgangen til postgraduate-programmer, kortvarige uddannelseskurser, praktikophold og lærlinguddannelser, uddannelse på avancerede laboratorier m.m. og derudover støtte oprettelsen af et netværk af kompetencecentre i hele Europa på halvlederområdet*
- *Det Europæiske Innovationsråd (EIC) under Horisont Europa stiller særlige investeringsmuligheder til rådighed til støtte for opstartsvirksomheder og små og mellemstore virksomheder*
- *Unionen og medlemsstaterne vil foretage en koordineret risikovurdering, som skal indkredse tidlige advarselsindikatorer og forudse store risici for forsyningskæden. Dels foretages en konstant overvågning (beredskab), og dels gives der mulighed for at gennemføre særlige foranstaltninger i en krisesituation, idet dette vil omfatte obligatorisk informationsindsamling, prioritering af ordrer til kritiske sektorer, og fælles indkøbsordninger. Desuden vil der blive nedsat et europæisk halvlederråd bestående af repræsentanter på højt niveau fra medlemsstaterne og Kommissionen, som skal rådgive og bistå Kommissionen med spørgsmål i relation til forsyningsikkerhed og modstandsdygtighed på området.*

4. Internationalt samarbejde

Kommissionen beskriver, at EU ved at øge forsyningsikkerheden kan bidrage til at genskabe balance i den globale forsyningskæde. Formålet er at undgå geografisk opdeling eller koncentration i bestemte dele af forsyningskæden, så man vil have en effektiv forhandlingsstyrke i krisetider samt at tage en andel af det voksende marked for mikrochips.

Opnåelsen af disse målsætninger kræver afbalancerede og strategiske partnerskaber om halvledere med ligesindede lande baseret på samarbejde om fælles interesser og gensidigt tilsagn om at sikre forsyningskontinuitet i krisetider. Kommissionen bemærker, at for at en sådan forpligtelse giver mening, skal den understøttes af et stærkt faktisk grundlag med input fra interessenter i industrien på både udbuds- og efterspørgselssiden.

Meddelelsen opridser en række forhold, der kunne være en del af disse partnerskaber:

- Større synlighed af potentielle chok via regelmæssig udveksling af oplysninger
- Bedste praksis og efterretninger om afbødning af kommende mangelsituationer
- Effektive mekanismer til tidlig varsling, som skal styrke beredskabet i krisesituationer
- Udveksling af oplysninger om langsigtede investeringsstrategier
- Internationale standardiseringsaktiviteter

- Koordinering af eksportkontrol, som sikrer forudgående høring og styring af utilsigtede konsekvenser

Kommissionen beskriver, at ovenstående vil blive undersøgt via eksisterende eller nye fora med ligesindede partnere såsom de USA, Japan, Sydkorea, Singapore, Taiwan m.fl., og at EU vil etablere stærkt samarbejde med nabolande for at øge modstandsdygtigheden i forsyningskæderne.

Kommissionen betoner desuden, at selvom EU vil etablere en samarbejdsbaseret tilgang, må man også være forberedt på, at en sådan tilgang kan slå fejl, og at kriseresponsværktøjskassen i EU's lovpakke om mikrochips vil give EU de nødvendige midler til at håndtere en sådan situation.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke som helhed forholdt sig til Meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant, da en Meddelelse ikke er retligt bindende.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant, da en Meddelelse ikke er retligt bindende.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant, da en Meddelelse ikke er retligt bindende.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. I forhold til den ovenfor nævnte finansiering, så henvises der til Grund- og Nærhedsnotat på hhv. mikrochipforordningen (KOM (2022) 46) og fællesforetagendet til mikrochips (KOM (2022) 47), hvori finansiering nævnt i dette Grund- og Nærhedsnotat yderligere konkretiseres.

I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i yderligere konkrete forslag, vil det skulle vurderes, om de enkelte forslag vil medføre økonomiske konsekvenser. Her bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom. Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt at holde udgifterne inden for eksisterende bevillinger, vil håndteringen af udgifterne skulle afklares særskilt.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Ikke relevant, da en Meddelelse ikke er retligt bindende.

8. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 9. marts 2022. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Industri.

Dansk Industri

DI støtter helt overordnet EU-Kommissionens strategi vedr. mikrochips. Det er vigtigt med en kortsigtet indsats, som henstillingen er et udtryk for, men samtidig er den mere langsigtede indsats i form af meddelelsen og selve forordningen ligeledes vigtig. I forhold til meddelelsen, der italesætter selve strategien, støtter DI indsatsen, herunder de 5 overordnede indsatser: 1) EU skal styrke sin førerposition inden for forskning og teknologi, 2) EU skal opbygge kapacitet i forhold til at innovere, udforme, fremstille og emballere avancerede og energieffektive chips, 3) EU skal øge produktionskapaciteten inden 2030, 4) afhjælpe mangel på akutte færdigheder, samt 5) udvikle et globalt kendskab til globale forsyningskæder.

DI fremhæver, at mens de 4 første punkter helt naturligt er de mest iøjnefaldende, da de kræver massive investeringer og stor kompetenceopbygning vil DI gerne understrege vigtigheden af den sidste indsats. Det er afgørende, at EU arbejder for at skaffe bedst mulig adgang til det globale marked for mikrochips, da det stadig er her langt hovedparten af produktionen vil ske. Det er navnlig vigtigt, når der samtidig nævnes begreber som eksportkontrol mv. i henstillingen til medlemsstaterne, som helt åbenbart vil kunne modarbejde indsatsen i dette punkt.

DI forventer at danske virksomheders fokus vil primært være på punkter som ikke direkte handler om produktionskapaciteten dvs. punkt 3. Det er primært her inden for danske virksomheder vil kunne spille en rolle. I forhold til selve forordningen har DI ikke konkrete input, idet man støtter ambitionen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På nuværende tidspunkt er der ikke konkrete forventninger til andre landes holdninger til Meddelelsen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse om en lovpakke om europæiske mikrochips velkommen, og støtter ambitionen om at styrke det europæiske økosystem for halvledere. Regeringen ser positivt på fælles indsatser på EU-plan, der kan bidrage til europæiske og danske virksomheders og offentlige institutioners stabile adgang til mikrochips. I lyset af den nuværende mangel på mikrochips samt øget risiko for stormagtsrivalisering er dette vigtigt med henblik på at sikre konkurrencedygtighed, velfærd og samfundskritiske funktioner. Udvikling af nye innovative og

energigivne mikrochips samt adgang hertil spiller desuden en væsentlig rolle i den digitale og grønne omstilling.

Regeringen støtter en bredspektret tilgang, hvor fokus er på at løfte hele økosystemet gennem gode rammevilkår, der fremmer innovation og konkurrencedygtige løsninger, og som ikke indeholder byrder, der ikke står mål med hensigten. Tilgangen bør bygge på Europas styrker og tage højde for europæiske virksomheders behov, herunder adgang til et åbent og vel-fungerende globalt marked for halvledere. I forlængelse heraf bør internationalt samarbejde om at sikre et mere diversificeret globalt udbud stå centralt. Regeringen ser positivt på, at der etableres en ramme, der skal tiltrække investeringer og øge produktionskapaciteten i EU. Regeringen er enig i, at integrerede og åbne produktionsanlæg skal have en positiv indvirkning på EU's forsyningsikkerhed og forpligtede sig til at investere i mikrochips. Regeringen finder, at eventuel statsstøtte til integrerede og åbne produktionsanlæg skal være underlagt strenge foranstaltninger for at sikre, at støtten er nødvendig, hensigtsmæssig og proportional, komme alle virksomheder i EU til gode og løfte EU's globale konkurrencedygtighed ved særligt at fokusere på etablering af faciliteter, der ikke findes i Europa i dag. Endvidere finder regeringen, at eventuelle regler om nationale hasteprocedurer for udstedelse af tilladelser til produktionsanlæg skal respektere eksisterende nationale regler og procedurer.

Regeringen ser generelt behov for, at overvågning af værdikæden for halvledere tilrettelægges effektivt, følger en evidensbaseret tilgang med klare processer og klart definerede begreber, og i videst muligt omfang anvender tilgængelige og standardiserede data, hvilket også kan bidrage til at sikre kvaliteten i overvågningen. Endvidere er det vigtigt, at overvågningen indrettes så lidt byrdefuldt som muligt for medlemslande og virksomheder, samt at indsamling af oplysninger sker i overensstemmelse med gældende regler om datadeling og beskyttelse af fortroligheden af forretningshemmeligheder, andre sensitive oplysninger og data.

Regeringen er positiv overfor at der lægges op til en særlig indsats for certificering af mikrochips, hvilket blandt andet kan være med til at understøtte større energieffektivitet og derigennem grøn omstilling.

Regeringen støtter grundlæggende idéen om, at der kan aktiveres en krisefase på EU-niveau med henblik på at drøfte og igangsætte relevante foranstaltninger. Regeringen finder det imidlertid vigtigt, at kriseaktivering sker på baggrund af på forhånd fastsatte kriterier, fyldestgørende dokumentation og en transparent proces, hvor medlemsstater inddrages rettidigt i beslutningen. Regeringen ser generelt gerne, at fokus særligt er på kritiske sektorer, som defineres på baggrund af objektive kriterier, for så vidt angår både overvågning og kriseforanstaltninger.

Regeringen noterer sig forslaget om, at produktionsanlæg kan forpligtes til at prioritere ordrer på kriserelevante produkter for at sikre visse kritiske sektorer fortsatte funktion. I lyset af hvor indgribende et instrument, der er tale om, finder regeringen, at der bør anlægges strenge betingelser for, hvornår og hvordan instrumentet anvendes. Regeringen støtter, at instrumentet begrænses til kriserelevante produkter afgørende for kritiske sektorer fortsatte funktion, samt at det alene er integrerede eller åbne produktionsanlæg eller virksomheder, der har accepteret forpligtelsen i forbindelse med modtagelse af statsstøtte, der kan pålægges forpligtelsen.

Regeringen støtter muligheden for, at en gruppe af medlemslande kan give Kommissionen mandat til at foretage fælles indkøb af kriserelevante produkter til visse kritiske sektorer. Regeringen ser i udgangspunktet gerne, at der skal være tale om en større gruppe af medlemsstater, og finder det vigtigt, at fælles indkøb ikke giver særlig adgang til finansiering fra EU-budgettet.

Regeringen noterer sig, at Kommissionen opfordrer medlemslandene til at vurdere behovet for kontrol med eksport af kriserelevante produkter samt hvorvidt betingelserne for beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til eksport er opfyldt. Eventuelle drøftelser heraf bør tage højde for vigtigheden af et åbent og velfungerende globalt marked for halvledere for danske virksomheder, herunder i forhold til risikoen for modforanstaltninger fra tredjelande.

Regeringen finder det vigtigt, at der skabes større klarhed over halvlederrådets virke og hvilken rolle rådet har i de beslutninger, som Kommissionen gives mandat til at træffe. Endelig ser regeringen behov for, at der sikres synergier og undgås overlap mellem forskellige organer, heriblandt halvlederrådet, halvlederudvalget og repræsentantskabet for myndigheder i fællesforetagendet for mikrochips.

Regeringen støtter stærkt intentionen i forslaget om at indgå afbalancerede partnerskaber med ligesindede lande, hvilket ikke mindst i krisetider vil være afgørende for forsyningssikkerhed og bidrage til at fastholde en åben markedsadgang i forhold til ligesindede lande. I den forbindelse bør et tæt samarbejde med USA på området for mikrochips, blandt andet i regi af USA-EU Trade and Technology Council (TTC), stå som en central europæisk prioritet.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.